

Celonárodnej púte v Šaštíne sa zúčastnilo asi 5000

Katolíci si na celom Slovensku pripomenuli Sviatok Sedembolestnej Panny Márie. V Šaštíne bola celonárodná púť. Prišlo na ňu asi 5000 ľudí. Medzi nimi bol aj Jaroslav Barborák.

Pred národnou mariánskou bazilikou v Šaštíne sa ľudia schádzali už od skorého rána. Na autách a autobusoch boli aj značky zo vzdialenejších častí Slovenska, napríklad z Oravy. Medzi pútnikmi boli aj takí, čo k Sedembolestnej matke putovali po svojich.

Pútnička: „Pomodliť sa Panenka Márii a vyprosiť si milosti.“

A vám to pomôže?

Pútnici:

„Pomôže.“

„Od päť rokov sem chodím a máme len jednu matičku. Máme vlastnú mamu a máme mamu sedembolestnú.“

Okolie šaštínskej baziliky lemovali zástupy ľudí, ktorí sa prišli duchovne očistiť, či vyspovedať sa. Podľa biskupa Františka Rábeka práve to je prejav toho, že ľudia ešte aj dnes chápu pravý zmysel púti.

František Rábek, biskup: „Aj na Slovensku máme dosť všelijakých starostí a bolestí a trápení a Panna Mária nám je vzorom, ako aj tieto ťažkosti života môžeme a máme zväzdať s vierou a nádejou.“

Na národnej púti zaznela aj výzva na modlitbový zápas za obranu života. Biskup Štefan Sečka výzvu spojil s očakávaným rozhodovaním Ústavného súdu o interrupcii.

Biskup Sečka: „Bolo to povzbudenie veriacich k tomu, aby sa zapojili. Menej rečí a viac činov, aj cez modlitbu, lebo aj modlitba je čin.“

Biskup Sečka apeloval aj na zodpovednosť pri výchove detí v oblasti sexuality. Cirkev podľa neho nie je proti takejto výchove. Odmieťa však za ňu považovať vyučovanie, ktorého ťažiskom je len informácia o antikoncepcii.

Biskup Sečka: „Ku láske treba viac. Lebo zostáva to len v tej rovine informatívnej a rýdzo pragmatickej.“

Šaštín je pútnickým miestom už dlhé stáročie. Jeho návštevnosť však v posledných rokoch upadla. Silné roky zažíval pred novembrom 89.

Peter Koma, pamätník prednovembrových pútí: „Tá hrozba orgánov štátnych a politických spájala ľudí a bol taký entuziazmus väčší. Ľudia to prejavovali tou väčšou súdržnosťou a možno aj vierou. Teraz je to také komerčnejšie troška, myslím v tej rovine myslenia ľudí.“

Rádio Slovensko, 18:00, 15.9.2007

Pápež Benedikt XVI. vyzval Slovensko, aby podpísalo zmluvu s Vatikánom o výhrade vo svedomí

Pápež Benedikt XVI. vyzval Slovensko aby urýchlene podpísalo zmluvu s Vatikánom o výhrade vo svedomí. Bývalý premiér Mikuláš Dzurinda tento dokument odmietol a vytvoril tým vládnú krízu ktorá vyústila do predčasných volieb. Slovensko sa k prijatiu výhrady vo svedomí zaviazalo pred siedmimi rokmi v základnej zmluve s Vatikánom. Už vlni v januári návrh skritizoval konzultatívny výbor právnikov EÚ.

Rádio Slovensko, 07:00, 14.9.2007

Vicepremiér Dušan Čaplovič odmieta nátlak z Vatikánu

Vicepremiér Dušan Čaplovič odmieta nátlak z Vatikánu. Myslí si, že zmluvami nie je možné zasahovať do našej legislatívy. Čaplovič pripúšťa, že o výhrade vo svedomí je možné diskutovať. Dodal, že je to jeho osobný názor, nie postoj slovenskej vlády.

Rádio VIVA, 18:00, 14.9.2007

V čom hľadať odkaz patrónky Slovenska?

V čom hľadať odkaz patrónky Slovenska? Nad tým sa zamýšľa rímskokatolícky kňaz Jozef Hal'ko.

Jozef Hal'ko: „Sedembolestná Panna Mária je sviatok veľmi inšpiratívny a pre mňa je veľmi silný výrok Ježiša Krista, ktorý zomierajúc na kríži hovorí: Hľa tvoja matka, hľa tvoj syn. A to je istý odkaz aj pre tých, ktorí budú Krista nasledovať. Navyše tá matka stojí pod krížom. Iste si vieme predstaviť, že bola naozaj addolorata, že bola sedembolestná, teda plná bolesti a ako takú ju prijímame.“

Vieme, alebo dokážeme uniesť svoj vlastný kríž?

Jozef Hal'ko: „Aj to súčasťou toho evanjeliového posolstva, že si máme všimnúť kríže tých druhých. Ja si spomínam na jeden výrok Viktora Frankla, vienského psychoanalytika a logoterapeuta, ktorý povedal, že človek, ktorý hľadá vlastné šťastie a vlastné blaho, nikdy ho nenájde. Vždy to bude, teraz to už trošku parafrázujem, ako bublina, ktorá je lesklá, ale ktorú keď chytím, tak zrazu zistím, že nemám v ruke nič. Akonáhle začne človek hľadať dobro toho druhého, akonáhle sa začne zaujímať o to, aby šťastný v prvom rade nebol ale ten druhý, z tohto šťastia toho druhého pramení aj vnútorné šťastie človeka.“

Sedembolestná Panna Mária ako inšpirácia? Ako útecha?

Jozef Hal'ko: „Jednoznačne. Pretože ak sme ju dostali do Ježiša do daru ako sprievodkyňu, ktorá nás a to by som veľmi chcel zdôrazniť, Mária nás vždy chce viesť ku Kristovi. Je to jeho matka. Je to tá, ktorá zreje cez hľadanie Ježiša. Ale v tomto znení je prečistá a presväta a v tomto môže byť aj pre nás inšpiráciou. Mária nie je súčasťou nejakej odťažitej sacharínovej náboženskej úcty, ktorá je sladká, ale nevyživná. Mária celkom jasne integrálne patrí do prežívania vzťahu ku Kristovi. Ak niekoho máme radi, poznáme aj jeho matku.“

Rádio Slovensko, 18:00, 15.9.2007

Vatikán vs. SR- uzavruť čiastkové zmluvy?

Vatikán chce pomôcť Slovensku pri ratifikácii čiastkových zmlúv. Pápež Benedikt XVI. o tom informoval nového slovenského veľvyslanca Jozefa Draveckého. Slovensko by malo schváliť ešte dve zmluvy, výhradu vo svedomí a financovanie cirkví. Práve na nich stroskotala bývalá koalícia. Po neochote SDKÚ ratifikovať zmluvy, vystúpilo KDH z vlády.

Nový veľvyslanec vo Vatikáne tvrdí, vyjadrenie pápeža netreba chápať ako naliehavú výzvu.

Z Vatikánu telefonuje Jozef Dravecký, veľvyslanec SR pri Svätej stolici: „V žiadnom prípade to nebolo myslené ako nejaké urýchľovanie, pretože z tej komunikácie vyplýva, že v tomto je Svätá stolica trpezlivá.“

Čiastkové zmluvy nie sú v súčasnosti pre koalíciu aktuálne.

Katarína Kližanová-Rýsová, hovorkyňa strany Smer-SD: „Orgány strany Smer- Sociálna demokracia sa ale v súčasnosti touto otázkou nezaoberali.“

Katarína Tóthová(ES-HZDS), poslankyňa NR SR: „Myslím, že sú iné problémy, ktoré treba urgentnejšie riešiť.“

Rafael Rafaj(SNS), poslanec NR SR: „Keďže na tom padla už minulé vláda, tak nemôžete chcieť, aby súčasná vláda urýchl'ovala proces ratifikácie veľmi zložitej zmluvy.“

Opozícia ochotu Vatikánu víta. Nemyslí si však, že čiastkové zmluvy majú šancu na úspech.

Béla Bugár(SMK), poslanec NR SR: „V oveľa menšom počte sú vo vláde ľudia, ktorí majú väčší cit ku kresťanstvu a tým aj tejto zmluve.“

SDKÚ, ktorá zmietla zo stola ratifikáciu týchto zmlúv ešte v minulom období, presúva ich agendu súčasnej koalícii.

Milan Hort(SDKÚ-DS), predseda poslaneckého klubu: „Verím, že aj pre vládu Roberta Fica záväznosť základnej zmluvy je rovnaká, no a že sa pokúsi zmluvu vo výhrade vo svedomí presadiť.“

KDH, ktoré pre neochotu SDKÚ prijať výhradu vo svedomí, vystúpilo z koalície, iniciatívu pápeža

Výhrada svedomia

Téma, ktorá privodila pád druhej vlády Mikuláša Dzurindu, opäť oživa. Podľa tlačových agentúr pápež Benedikt XVI. vyzval Slovensko, aby prijalo zmluvu o výhrade svedomia. Ministerstvo zahraničných vecí však tvrdí, že médiá jeho slová zle interpretovali.

Pápežova výzva mala zaznieť na prijatí slovenského veľvyslanca vo Vatikáne. Ministerstvo zahraničných vecí to však popiera. Rezort sa odvoláva na oficiálnu správu zo stretnutia.

Telefonuje Ján Škoda, hovorca ministerstva zahraničných vecí: „Hlava katolíckej cirkvi vyjadrila pripravenosť Svätej Stolice pomôcť skompletizovať bilaterálnu zmluvnú základňu.“

Podľa Konferencie biskupov Slovenska však aj tieto slová možno chápať ako diplomatický odkaz pre politikov.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Vyjadril, že je dôležité, aby aj ostatné zmluvy boli prijaté.“

Zmluva by umožnila v niektorých profesiách uplatniť si výhradu svedomia. Lekári by napríklad mohli odmietnuť interrupcie. Koalícia sa témou nezaoberala.

Milan Urbáni(ES-HZDS), poslanec NR SR: „Je to zmluva, ktorá nie je pre Slovensko potrebná vô-

bec ani teraz, ani do budúcnosti.“

Rafael Rafaj(SNS), poslanec NR SR: „Ide o veľmi citlivú a zložitú problematiku a preto som v tejto veci skeptický.“

Katarína Kližanová-Rýsová, hovorkyňa Smeru-SD: „Orgány strany Smer- Sociálna demokracia sa ale v súčasnosti touto otázkou nezaoberali.“

Zmluvu mala prijať ešte predchádzajúca vláda. Jej schválenie stroskotalo na nesúhlase SDKÚ. KDH preto odišlo do opozície a koalícia sa rozpadla.

Milan Hort(SDKÚ-DS), podpredseda NR SR: „Verím, že aj táto téma a tento záväzok bude akceptovaný aj súčasnou vládnou koalíciou.“

Béla Bugár(SMK), poslanec NR SR: „Ja si myslím, že je tu oveľa menšia šanca aká bola teda za nás.“

Pavol Hrušovský(KDH), poslanec NR SR: „Cítim znovu smútok, že sme túto zmluvu v minulom volebnom období neprijali.“

Slovenská republika sa zaviazala prijať zmluvu o výhrade vo svedomí v základnej zmluve so Svätou stolicou. Dnes už sedem rokov starý dokument však žiadne konkrétne termíny nestanovuje.

Gábor Grendel

TV Markíza, 19:00, 14.9.2007

Benedikt XVI. na jar navštívi USA

Pápež na jar budúceho roku po prvý raz navštívi Spojené štáty americké. Vatikán včera oznámil, že Svätý Otec v polovici apríla alebo začiatkom mája zavíta do New Yorku a niekoľkých ďalších miest na východe krajiny. Pápež prehovorí i na pôde Valného zhromaždenia OSN. Bližšie detaily ešte nie sú známe.

(reuters), SME, 19.9.2007

víta. Práve tá podľa Vladimíra Palca môže sceliť aj samotné KDH.

Vladimír Palko(KDH), poslanec NR SR: „Na to, že KDH urobilo ten čin a z vlády vystúpilo, iba na tej hrdošti možno obnoviť jednotu a sebavedomie KDH.“

Biskup František Tondra chápe pápežove slová ako výzvu.

Telefonuje František Tondra, predseda Konferencie biskupov Slovenska: „Berieme to vážne, len

je to tak aktuálne, že ja hneď tu nemôžem povedať čo konkrétne podnikneme.“

V týchto dňoch pokračuje aj petícia za prijatie zmluvy výhrady vo svedomí. Ak sa jej iniciátorom podarí získať 100 000 platných podpisov, je šanca, že sa čiastkovou zmluvou bude zaoberať aj parlament.

Magda Želeňáková

a **Andrea Predajňová**

STV, 19:30, 14.9.2007

Kardinál hovoril ako Hitler

Nemecký arcibiskup použil vo svojej kázni slovník nacistov

O škandál sa v Nemecku postaral kardinál Joachim Meisner, keď hovorilo zdegenerovanom umení. Pobúrení sú politici, umelci aj židovská obec.

Zdegenerované či zvrhlé umenie je výrok, ktorý je v Nemecku absolútnym tabu. Často ho totiž používal Adolf Hitler. Patrí do nacistického slovníka, ktorý sa dnes v krajine nepoužíva.

Kardinál Joachim Meisner z kolínskej arcidiecézy to asi vie, napriek tomu sa v piatok vo svojej kázni nezdráhal o zvrhlo umení hovoriť. Pobúril tým mnohých nemeckých politikov aj umelcov. Bývalý minister kultúry spolkovej krajiny Severné Porýnie-Westfálsko Michael Versper kardinála obvinil, že „rozdúchava nebezpečný oheň“.

Entartete Kunst

Meisner si nacistickým výrazom pomohol pri príležitosti slávnostného otvorenia diecézneho múzea umenia v Kolíne.

„Tam, kde sa kultúra oddelí od uctievania Boha a to zamrzne v ritualizme, tam sa kultúra premení na zvrhlú, zdegenerovanú,“ vyhlásil kardinál, ktorý podľa denníka Frankfurter Allgemeine svoje slová neskôr obhajoval. „Len som chcel jasne povedať, že keď sa kultúra oddelí od umenia, obom to uškodí.“

Výrok zdegenerované umenie (entartete Kunst) používali počas Hitlerovej éry jeho prívrženci. Vyjadrovali tak odpor k novým výtvarným smerom, ktoré prišli po období impresionizmu a nezhodovali sa s nacistickými ideálmi krásy.

Podľa portálu spiegel.online dokonca v roku 1937 zorganizovali vý-

stavu v Mníchove s názvom Zdegenerované umenie.

Za Hitlera sa takzvané čistky umenia robili vo veľkom. Nacisti pritom zhabali asi 16-tisíc umeleckých diel a moderným umelcom, obchodníkom s umením či vysokoškolským profesorom zakázali pracovať.

„Hitler nám síce nemôže zakázať všetky slová, ale používať slovo zdegenerované v súvislosti s umením, to je veľmi veľký krok vedľa,“ vyhlásil pre Frankfurter Allgemeine svetonámy nemecký maliar a fotograf Gerhard Richter.

Nekatolícka vitráž

Nedávno odhalili v kolínskom dome vitráž okna, ktorú Richter zhotovil. Kardinálovi sa však nové okno nepáči, zdá sa mu málo katolícke. Podľa neho sa skôr hodí do mešity ako do katolíckeho chrámu.

„Už tieto kardinálové slová jasne ukázali, že s ním sa o umení nemá diskutovať,“ vyhlásil pre médiá štátny tajomník pre kultúru Hans-Heinrich Grosse-Brockhoff. „Je hrozné, že sa kardinál dal strhnúť k takým výrokom. Ukazuje to, že nemá k umeniu a kultúre žiaden prístup.“

Meisnerove slová rozhorčili aj nemeckú židovskú obec. Jej šéf Stephan Kramer včera pre noviny Tagesspiegel am Sonntag vyhlásil, že „kardinál nielenže neustále pokúša hranice dovoleného, on ich pravidelne prekračuje“.

Meisnera sa doteraz zastala jedine jeho arcidiecéza. V oficiálnom vyhlásení napísala, že kritika jeho slov je „prinajmenšom otázna a vonkoncom neprimeraná“. Arcibiskupa údajne pranierujú za niečo, čo tak vôbec nemyslel. **Jana Hoffstädterová-Hoschek**

SME, 17.9.2007

Tajwan sa usiluje získať členstvo v OSN

Tajwan sa aj po najnovšom neúspechu získať členstvo v OSN bude naďalej usilovať o vstup do tejto organizácie. Potvrdil to tajwanský minister zahraničných vecí David Wang. Proti snahám Tajwanu sa rezolútne postavila Čína, ktorá tento ostrov vyhlasuje za súčasť svojho teritória. Po výbere OSN Peking podporili aj ďalšie krajiny. Tajwan neuspel už 15 rok za sebou.

Dodajme, že Tajwan sa od Číny oddelil po občianskej vojne v roku 1949. Následne pod názvom Čínska republika zastával kreslo v Bezpečnostnej rade OSN. V roku 1971 však kreslo stratil v prospech Čínskej ľudovej republiky. Tajwan diplomaticky vo svete uznáva len 24 štátov. Z Európy je to iba Vatikán.

Rádio Lumen, 17:30, 20.9.2007

Pobúrený

Konferenciu biskupov Slovenska ostro pobúrila výstava Návrat mánostratného v bratislavskej Open Gallery. Podľa nich sa galéria dotkla náboženského ctenia, ktoré je chránené zákonom a žiadajú ospravedlnenie.“

Výstava s názvom Návrat mánostratného pobúrila katolícku vrchnosť. Podľa nich toto porušuje rôzne zákony. Dve autorky moderného umenia totiž na tejto výstave prezentujú nahrávky spovede zo spovednice.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Bola porušená zmluva medzi SR a Svätou stolicou, ktorá garantuje nedotknuteľnosť svätej spovede.“

Podľa Konferencie ide o porušenie trestného zákona ohľadne ochrany osobnosti, či použitia audiovizuálnych záznamov. Dotknuté strany, teda kňazi údajne nevedeli o nahrávaní.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Práve preto žiadame, aby Open Gallery vydala ospravedlnenie a jasne sa vyjadrila k tejto výstave.“

Nadácia Centra súčasného umenia, ktorá vybrala túto výstavu, tvrdí, že toto je otvorené umenie a seba prezentácia dvoch autoriek. Ospravedlňovať sa nebude. Morálnu zodpovednosť necítia.

Oľga Triaška Stefanovič, Nadácia Centrum súčasného umenia: „Súčasnú umenie je otvorené spektrum pri vyjadrovaní a už o obsahovú stránku by sa potom mali už vyjadriť samé autorky projektu. Autorky chceli otvoriť určité otázky a vlastne otázky vzťahu cirkvi a súčasného umenia.“

Autorky, ale v tomto prípade už idú do rozporu priamo s cirkevným právom, podľa ktorého ak sa niekto pokúsi nahráť spoveď, platí pre neho priamy trest exkomunikácie.

Jozef Kováčik, hovorca KBS: „Už vykonanie takéhoto skutku je samotnou exkomunikáciou pre pokrsteného katolíka.“

Autorky výstavy si za svojim projektom stoja. Diskusia je týmto pádom otvorená. Konferencia biskupov Slovenska žiada ospravedlnenie a potom zväzi aj ostatné kroky.

Telefonuje Monika Haima Kováčiová, autorka výstavy: „Ja nenamietam proti tomu. Ak ich to ukľudní, že sa nejakým spôsobom ospravedlníme za to, keď ich to video nejakým spôsobom zranilo, tak v poriadku.“

D. Kleinová, TV Markíza, 14.9.2007

Svedomie a charakter štátu

Po tom, ako sa predsedníčka Ústavného súdu Yvetta Macejková rozhodla, že do konca roku Ústavný súd rozhodne o (proti)ústavnosti zákona

o interrupciách a ministerskej vyhlášky, zareagovali odporcovia interrupcií vo viacerých verziách - najvýraznejšou bola bilbordová kampaň

Páter Rydzyk škodí nielen poľským katolíkom

Katolícke rádiá s menom Ježišovej matky v názve sú v mnohých krajinách. Len jedno sa však stalo svetoznámy. Poľské Radio Maryja. „Vďaka nám a nášmu Radiu Maryja sú poľské otázky známe na celom svete,“ napísal nedávno zakladateľ a doteraz jediný riaditeľ Tadeusz Rydzyk. Jeho slová vyšli v Naszom Dzienniku, ktorý spolu s televíziou Trwam a Radiom Maryja patrí do Rydzykovho mediálneho zoskupenia.

Signál poľského katolíckeho rádia sa začal prvýkrát šíriť 8. decembra 1991, keď sa v katolíckej cirkvi slávi slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie. Páter Rydzyk, z rehole redemptoristov, nebol v mediálnom prostredí žiadnym nováčikom. Keď sa v komunistickom Poľsku rozmáhalo nekomunistické odborové hnutie Solidarita, Rydzyk vo východnom Nemecku spolupracoval s Radiom Maria International, ktoré bolo neskôr katolíckou cirkvou zrušené. Dnes má poľské katolícke rádio tri milióny stálych poslucháčov a v Toruni, odkiaľ vysiela, sídli aj Rydzykova Vysoká škola verejnej a mediálnej kultúry. Práve na jej pôde nedávno nazval prezidenta Lecha Kaczyńskiego podvodníkom, jeho ženu strigou a o udalostiach v Jedwabnom, kde Poliaci počas II. svetovej vojny vyvraždili veľké množstvo Židov, vyhlásil, že celá záležitosť slúžila len tomu, „aby židovské kruhy mohli od Poľska vymámiť 65 miliónov dolárov“. Je zaujímavé, že Rydzykovým vyvolencom sa stalo len jedno z vládnucich dvojčiat, premiér Jaroslaw Kaczyński. Taliansky denník La Stampa za tým vidí konkrétne dôvody. Kým Jaroslaw je slobodný a žije so svojou matkou, Lech je ženatý, prvá dáma sa postavila proti úplnému zákazu potratov a ich dcéra je už druhýkrát vydatá.

Rydzyk bojuje nielen proti svojim politickým a ideovým nepriateľom, ale svoje videnie sveta uplatňuje aj na cirkevné prostredie. Pápežove slová interpretuje po svojom - z vysielania

Vatikánskeho rozhlasu, ktoré Radio Maryja retransmituje, vystrihuje pre neho neprijateľné pasáže, stavia sa proti biskupom, ktorí sa nestotožňujú s jeho názormi.

Svoje ostré výpady by si nemohol dovoliť, ak by nemal za sebou silných hráčov. Premiér Kaczyński si uvedomuje, že voľby v roku 2005 jeho strana Právo a spravodlivosť vyhrala aj vďaka Rydzykovej podpore, ktorú potrebuje aj v nadchádzajúcich voľbách. Za Rydzykom stojí aj mnoho poľských biskupov, ktorí sa síce nestotožňujú s neznášanlivosťou šírenou mediálnym pátrom, oceňujú však, že hovorí jasne „nie“ potratom a „áno“ rodine.

Zdá sa, že radikálny páter má všetky tromfy v ruke. V blízkom čase je jeho pozícia síce neotrasiteľná, no svojou neznášanlivosťou sa púšťa na príliš šikmú plochu, z ktorej sa časom sám zošmykne. Podľa nedávneho prieskumu denníka Gazeta Wyborcza, dvaja z troch Poliakov radia Rydzyka medzi osoby, ktoré najviac škodia ich krajine. Ak bude všeobecná nespokojnosť s rádiom ďalej rásť, od nepohodlného pátra sa bude dištancovať aj možný víťaz predčasných volieb Jaroslaw Kaczyński. Poľskí biskupi si tiež budú musieť uvedomiť, že Rydzykove neznášanlivé postoje prekrývajú pozitívne poslanstvo, ktoré rádio šíri.

Až príliš jasný signál vyslal aj pápež Benedikt XVI. Médiá aj Európsky židovský kongres sa síce nedávno rozhorčili nad jeho stretnutím s Rydzykom, išlo však o veľké nedorozumenie. Pápež Rydzyka neprijal na súkromnej audiencii, ale sa s ním náhodne stretol, keď išiel na nedeľnú modlitbu Anjel Pána. Zastavil sa pri ňom a dal mu požehnanie tak, ako to robí pri stretnutiach s ostatnými pútnikmi. Naopak, Rydzykova žiadosť o súkromnú audienciu bola zamietnutá počas minuloročnej návštevy Benedikta XVI. v Poľsku. Pápež mu navyše odkázal, že má skončiť so svojimi antisemitskými vyhláseniami. **Imrich Gazda, HN, 19.9.2007**

iniciatívy Právo na život, inou zasa vystúpenie biskupa Štefana Sečku na šaštínskej púti a s prihladením jedného oka môžeme do tohto bloku zaradiť aj výzvu pápeža Benedikta XVI., aby Slovensko prijalo zmluvu o výhrade vo svedomí.

Dost' na to, aby si ústavní sudcovia uvedomili, kam kráča slovenská spoločnosť v spore ochrany života od počatia po právo na slobodné rozhodnutie ženy.

Míľnikov je viac - napríklad základná zmluva s Vatikánom, ktorá avizovala, že má byť prijatá zmluva a výhrade vo svedomí, a tak všetci, ktorí sa jej dnes dožadujú, sú v práve - hoci došlo na varovania liberálnych médií. Inou zastávkou bolo prijatie Trestného zákona, podľa ktorého bolo trestné klonovanie aj na terapeutické účely - prinajmenej formulácia „Kto vykoná akýkoľvek zásah s cieľom vytvoriť ľudskú bytosť v ktoromkoľvek štádiu jej vývoja“ je z tohto hľadiska jednoznačná a týka sa aj niekoľkodňových zhlukov buniek.

Potom 31 poslancov NR SR podalo podnet na Ústavný súd, aby rozhodol o protiústavnosti zákona o interrupciách a ministerskej vyhlášky - a podnet pretrval až dodnes. Medzitým sa na zmluve o výhrade vo svedomí (teda na jej kresťansko-demokratickom variante) rozpadla druhá Dzurindova vláda a prvá Ficova vláda sľúbila kardinálovi Korcovi a biskupom z KBS, že tieto citlivé bioetické otázky nebude otvárať. Celkom v duchu tejto Ficovej doktríny nevystupoval ani Dušan Čaplovič, „neprezieravo“ podporujúci registrované partnerstvá, a naposledy ani minister Ivan Valentovič, ktorý sa pôvodne usiloval zákonom prinútiť všetky nemocnice, aby boli povinné vyhovieť žiadostiam o interrupcie.

Model, v ktorom nie je lekár nútený robiť potraty, ak to odporuje jeho svedomiu, a kedy nemocnice (s výnimkou cirkevných) poskytnú všetky služby pacientkam (teda aj antikoncepciu aj umelé oplodnenie napríklad), je ešte veľmi vzdialený.

Od odolnosti Macejkovej a jej tímu bude závisieť, do akej miery sa vonkajšie tlaky budú podieľať na konečnom rozhodnutí. Doterajšie skúsenosti s ústavnými sudcami dokazujú, že vedia tlakom odolať aj podľa hnutí.

**Róbert Kotian
HN, 19.9.2007**

Valentovič výhradu svedomia ponechal

Vláda schválila novelu, podľa ktorej lekárom zostane možnosť zvoliť si, či budú vykonávať potraty a umelé oplodnenie.

BRATISLAVA. Minister zdravotníctva Ivan Valentovič vypustil z novely zákona o zdravotnej starostlivosti časť, podľa ktorej by lekári a nemocnice museli napriek výhradám vo svedomí vykonávať interrupcie a umelé oplodnenia.

Protí ministrovemu zámeru sa pred niekoľkými týždňami postavilo KDH i katolícka cirkev. Mal sa týkať všetkých, teda aj cirkevných zdravotníckych zariadení.

V materiáli, ktorý včera schválila vláda, už sporná časť návrhu nie je.

„Bolo to na základe výsledkov prerokovaných pripomienok, ktoré prišli na ministerstvo v rámci medzirezortného pripomienkového konania,“ zdôvodnila Valentovičová rozhodnutie jeho hovorkyňa Silvia Baláziková.

„Naša iniciatíva spustená tlačovou konferenciou, ale aj pripomienkovým konaním, vytvorila primeraný tlak. Bolo by to nezmyselné vypustenie možnosti odvolať sa na výhradu vo svedomí. Ak ju akceptujeme v iných rezortoch, tak prečo nie v zdravotníctve?“ myslí si predsedníčka poslaneckého klubu KDH Mária Sabolová.

Pôvodný Valentovičov návrh privítali občianske združenia, ktoré obhajujú slobodu voľby žien na rozhodnutie o tom, či chcú porodiť dieťa.

Výhradu vo svedomí vo vzťahu k interrupciám si na Slovensku uplatňuje viacero nemocníc.

(knm)
SME, 20.9.2007

www.tkkbs.sk

MZ: Výhrada vo svedomí lekárov sa nemení

Minister zdravotníctva ustúpil z myšlienky meniť výhradu vo svedomí pre lekárov. Urobil tak potom, ako vyhodnotil pripomienky k novele zákona. Protí zmenám sa postavila cirkev aj niektoré nemocnice. Naďalej teda platí, že lekári aj nemocnice budú môcť pre výhradu vo svedomí odmietnuť interrupcie, sterilizácie či umelé oplodnenie.

Minister zdravotníctva stiahol zmeny vo výhrade vo svedomí po množstve pripomienok, ktoré to odmietali.

Silvia Baláziková, hovorkyňa ministerstva zdravotníctva: „Pán minister určite nepodľahol žiadnym lobistickým tlakom. Jeho rozhodnutie vychádzalo z pripomienok, ktoré mali racionálne odôvodnenie.“

Krok ministra Valentoviča stiahol sporný návrh privítala cirkev. Zástancovia práva na voľbu sú sklamaní, hoci ho očakávali.

Oľga Pietruchová, Spoločnosť pre plánované rodičovstvo: „Ono sa dalo vlastne očakávať, že po o tej mediálnej demagógii, ktorá sa tu strhla, že vlastne ministerstvo ten tlak neustojí, avšak považujem za dôležité, že sa vôbec začalo hovoriť o tom.“

Cirkev zas poukazuje na iný problém.

Jozef Kováčik, hovorca Konferencie biskupov Slovenska: „Častokrát to záleží od jedného ministra alebo

politickej strany a je možné tieto úpravy meniť. Práve preto vidíme ako veľmi potrebné prijatie zmluvy o výhrade vo svedomí.“

O potrebe prijatia zmluvy o výhrade vo svedomí sa zmienil minulý týždeň pápež Benedikt XVI. Vláda sa podľa hovorkyne bude tým zaoberať.

Silvia Glendová, hovorkyňa predsedu vlády SR: „Vláda Slovenskej republiky s plnou vážnosťou berie na vedomie slová pápeža a bude ich zohľadňovať pri ďalších svojich rozhodnutiach.“

Oľga Pietruchová, Spoločnosť pre plánované rodičovstvo: „Pokiaľ by bolo vykonávanie výhrady svedomia upravené všeobecným zákonom, platným pre všetkých, tak si nemyslím, že by niekto mal problém s takouto zmluvou.“

Je teda vláda pripravená schváliť zmluvu?

Silvia Glendová, hovorkyňa predsedu vlády SR: „Viete čo? Nie je to teraz na programe dňa, táto téma, ale ak by prišla, tak určite slová pápeža bude vláda brať na vedomie.“

Minulá vláda dala zmluvu o výhrade vo svedomí do svojho programu a práve pre ňu sa napokon rozpadla. Programové vyhlásenie Ficovej vlády o tejto zmluve vôbec nehovorí.

Uba Oravová
TV TA3, 18:00, 18.9.2007

Hlinka bude vyhlásený za otca národa

BRATISLAVA (dia) - Katolícky kňaz Andrej Hlinka bude otcom slovenského národa. Návrh SNS zákona o jeho zásluhách o slovenskú štátnosť včera poslanci posunuli do druhého čítania. Podporili ho aj kresťanskí demokrati, hoci sami prišli s predlohou s podobným obsahom.

„Andrej Hlinka spravil skutočne pre slovenský národ toľko, čo sme nespravili my všetci, koľkí sme tu,“ vyhlásil šéf SNS Ján Slota. Hlinka bol jedným zo spoluzakladateľov Slovenskej ľudovej strany a predstaviteľ boja za autonómiu. Vyhlásenia autonómie ani vzniku slovenského štátu sa však nedožil.

Okrem titulu otec národa bude mať Andrej Hlinka v budove Ná-

rodnej rady svoju bustu a pamätnú tabuľu. Mauzóleum v Ružomberku by sa malo stať rovnakým pietnym miestom ako Štefánikova mohyla na Bradle. Štefánikove zásluhy tiež upravuje zákon.

Hoci návrh napokon podporili všetky strany okrem SMK, počas rozpravy sa poslanci nevyhli hádke. Tá sa strhla po tom, čo podpredsedníčka parlamentu Anna Belousovová napomenula poslankyňu SMK Kláru Sarközyovú, aby nevyrušovala.

Národnári pôvodne chceli trestať poškodzovanie Hlinkovho dobrého mena, napokon však túto pasáž zo zákona vypustili.

PRAVDA, 19.9.2007

OČAMI CHLAPA

Je čudné, keď chlapi diskutujú o interrupciách. V pravom kresťanskom svete o osude narodeného či nenarodeného dieťaťa totiž spoločne rozhodujú len v prípade svojej partnerky.

Nemajú právo diktovať tisícom iných žien, čo majú robiť, keď napríklad otehotnejú a nevedia sa rozhodnúť, či dieťa chcú.

Veď každé takéto rozhodnutie býva nielen ťažké, ale neraz aj veľmi bolestivé. Preto je aj najnovšia výzva katolíckych kňazov proti potratom, ktorá odznela cez víkend v Šaštíne, ťažko pochopiteľná. Život nerozoznávajú, rodiny nemajú, a tak len veľmi málo vedia o tom, aká náročná je výchova detí.

Tak ako sa oni slobodne rozhodli, že ich nebudú mať, mali by aj ženám nechať právo sa slobodne rozhodnúť v prípade interrupcií. **Štefan Mesároš**

Plus jeden deň, 17.9.2007

Chráňme život, postavme sa kultúre prázdnoty a smrti? Iste, s tým mnohí z nás súhlasia. Cieľom kampaní, ako je táto, však nie je niečo tvoriť, za niečo sa postaviť, ale terorizovať. S jediným cieľom, dať svojim podporovateľom toľko cenenú komoditu - pocit morálnosti. Je to mimoriadne zvrátená forma hedonizmu. A nebezpečie pre verejnú diskusiu. Máme sa o dôležitých otázkach baviť cez šokujúce kampane? Plagáty s pedofilným aktom ako súčasť boja proti zneužívaniu miništrantov kňazmi?

Juraj Draxler, SME, 18.9.2007

Súhlas s kampaňou

Najlepší dôkaz ponúka diskusia o billboardovej kampani, kde je zobrazené zavraždené nenarodené dieťa. Vyvolala vlnu odporu, ale aj podporné stanoviská. V každom prípade sa začína o potratoch vážne diskutovať. Keď sa pýtali v TA3 prof. Vladimíra Krčméryho, rektora Vysokého štúdia sv. Alžbety, tak vyjadril súhlas s kampaňou. Nie preto, že by sa mu páčil obrázok. Je však rád, že ľudia konečne vidia, čo chcú od lekárov. Poznamenal, že čoraz viac medikov a nemocníc odmieta participovať na vykonávaní potratov.

Anton Ziolkovský, SME, 18.9.2007

Ministerstvo už netrvá na zrušení výhrady svedomia

BRATISLAVA 17. septembra (SITA) - Ministerstvo zdravotníctva (MZ) upustilo od zrušenia výhrady svedomia pre lekárov a netrvá už ani na tom, aby na každé vyšetrenie k špecialistom musel odporúčať praktický lekár. Podľa nového znenia návrhu nebude treba odporúčanie k špecialistovi do 24 hodín od úrazu alebo inej náhlej zmeny zdravotného stavu. Vyplýva to z výsledku pripomienkového konania k návrhu novely zákona o zdravotnej starostlivosti. Na základe pripomienok ministerstvo tieto ustanovenia z návrhu zákona vypustilo.

Podľa pôvodného návrhu ministerstva poskytovateľ zdravotnej starostlivosti nemal mať možnosť odmietnuť poskytnúť starostlivosť, ak mu v tom bráni osobné presvedčenie. Toto ustanovenie využívali lekári, ktorí odmietali umelé prerušenie tehotenstva, sterilizáciu a asistovanú reprodukciu.

Návrh novely zákona opätovne zavádza lekárske obvody. Cieľom je zabezpečiť občanom, aby ich lekár v ich obvode nemohol odmietnuť. MZ však ustúpilo od rajonizácie ústavnej zdravotnej starostlivosti.

Lekárom ostane možnosť odmietnuť pacienta, ak by tým prekročili svoje únosné pracovné zaťaženie, ale to sa nemá vzťahovať na pacientov, ktorí spadajú do ich rajónu. Novela mala tiež premenovať lekársku službu prvej pomoci (LSPP) na „ambulantnú pohotovostnú službu“, aj od tejto úpravy MZ upustilo. Oproti pôvodnému návrhu tiež nebude zdravotná starostlivosť definovaná ako „územná“.

V návrhu novely sa zavádza národný register prijímateľov zdravotnej starostlivosti. Návrh určuje, že do registra budú mať prístup iba poskytovatelia zdravotnej starostlivosti a len pre účely jej poskytnutia. Registrovať by sa mali aj pacienti s onkologickým ochorením, s diabetes mellitus 1. typu, pacienti so srdcovocievny ochorením a cievny ochorením mozgu, s chronickým ochorením pľúc a tuberkulózou, pacienti s endoprotézou bedrového a kolenného kĺbu a pacienti s vrodenou vývojovou chybou. Vzniknúť by mali aj register poskytovateľov a register zdravotníckych pracovníkov ako aj transplantáčny register.

SME, 18.9.2007

Pápež odmietol Riceovú

Pápež Benedikt XVI. odmietol augustovú ponuku americkej ministerky zahraničia Condoleezy Riceovej na rokovanie o Blízkom východe a Iraku. Zdroje z Vatikánu pre BBC uviedli, že pápež neprijíma politikov v letnej rezidencii pri Ríme. Talianske noviny však špekulujú, že išlo o signál Bushovej administratívy. **(jk), SME, 20.9.2007**

Zažaloval Boha

Chce upozorniť na nezmyselné spory Boh čelí žalobe za to, že na ľudstvo zosiela jednu pohromu za druhou.

Podal ju naňho americký senátor Ernie Chambers.

Senátor z Nebrasky zažaloval Boha. Môžeme si povedať, že je to len bláznivý Američan. O duševné zdravie Ernieho Chambersa sa však netreba báť. Touto nezvyčajnou formou chce upozorniť na omnoho svetskejší problém. Nepáči sa mu, ako stúpa počet nezmyselných žalôb. Hocikto žaluje hocikoho

- tak prečo nie Boha?

Jeho podnet má všetky potrebné náležitosti. Žalobu podal v okrese Douglas.

„Keďže Boh je všadeprítomný, je osobne prítomný aj tu, „ tvrdí demokratický senátor.

Žalobou chce dosiahnuť vydanie súdneho príkazu, ktorý by Bohu zakázal ďalej škodiť ľuďom. Chambers ho obviňuje z toho, že „spôsobil rozsiahle zabíjanie, ničenie a terorizovanie miliónov obyvateľov Zeme“. Politik tiež uviedol, že sa Boha snažil viackrát kontaktovať, ale ten na výzvy nereagoval. **(bar), Plus jeden deň, 20.9.2007**

Je Boh ženského, alebo mužského rodu?

Je Boh ženského, alebo mužského rodu? Možno a vám táto otázka zdá čudná, ale faktom je, že na rôznych obrazoch je od vekov namaľovaný ako muž. Samotní biblisti však upozorňujú, že ak vychádzate z Biblie, nie je to presné.

Takéto zobrazenie Boha, ako otca, poznáme od dávnovek. Najnovšie sa teológovia pýtajú, prečo by to mal byť muž a nie žena. Ide svojim spôsobom o revolúciu v zaužívanom chápaní a zobrazovaní Boha ako bradatého pána v rokoch.

Jozef Jančovič, biblista, katolícky kňaz: „V písme sú citáty a verše, kde sa Boh predstavuje ako matka, ktorá potešuje, napríklad Izaiášovi, alebo ako tá, ktorá kŕmi svoje deti.“

Stále viac sa aj v katolíckej cirkvi objavujú názory, že či Boh nemôže byť vlastne ona a nie on.

Jozef Jančovič, biblista, katolícky kňaz: „Boli tu dokonca už aj extrémne tendencie modliť sa nie otčenáš, ale matka naša.“

Na počudovanie, ani samotní veriaci s tým nemajú problém.

Veriaci:

„Ja si myslím, že on má aj ženské, aj mužské aspekty. Som

o tom absolútne presvedčená. Inak by som neverila v Boha, ktorý má iba chlpské, alebo iba ženské. Proste je to aj, aj.“

„Myslím si, že není možné, aby bol ten obrázok deduška, že to je hlúposť. Pretože Boh je duchovná bytosť.“

„Bolo by mi to bližšie, keby bola žena Bohom, bohyňa.“

Zobrazovanie Boha ako muža má pôvod v historickom vnímaní roly muža a ženy, ktorá sa v súčasnosti dynamicky mení.

Jozef Jančovič, biblista, katolícky kňaz: „V starozákonnej spoločnosti, ktorá bola silne patriarchálna, bolo neprípustné nejak pripustiť takúto ideu Boha matky.“

Väčšina biblistov sa zhoduje v tom, že sexualitu Boha ale nemožno priamo determinovať. Možno sa raz dočkáme toho, že Boha otca nahradí Bohyňa matka. Väčšina kňazov sa však zhoduje v tom, že pohlavie Boha pre vieru nie je podstatné.

Jozef Jančovič, biblista, katolícky kňaz: „Môžeme povedať, že Boh nie je ani muž, ani žena.“

Laco Ďurkovič

TV JOJ, 19:30, 16.9.2007

VZOR?

Vladimír Clementis 1902 - 1952

Intelektuál, výrazná osobnosť slovenskej politiky a intelektuálneho života prvej polovice 20. storočia.

V KSCB bol od roku 1924, v tridsiatych rokoch patrila medzi najvýznamnejšie osobnosti komunistickej strany na Slovensku. Od marca 1948 do marca 1950 bol ministrom zahraničných vecí, v roku 1951 ho zatkli a o rok popravili. Rehabilitovali ho v roku 1963.

Žil v ilúzii, že komunistický experiment sa podarí. Paradoxom je, že patrila medzi prvé obeť tohto režimu. *Rudolf Chmel, bývalý minister kultúry*

Andrej Hlinka 1864 - 1938

Kňaz a neskôr jeden z najvýznamnejších slovenských politikov už za Rakúska-Uhorska vystupoval proti maďarizácii, bol aj väznený.

Obnovovateľ SLS podporil vznik Československa, v medzivojnovom období bol vedúcou postavou slovenského autonomistického hnutia.

Konzervatívny politik s autoritárskymi sklonmi zomrel pred vznikom slovenského štátu. Andrej Hlinka je osobnosť jednoznačná a jeho zásluhy sú mimoriadne. Nie nadarmo získal prívlastok otec národa

Marek Madarič, minister kultúry

SME, 20.9.2007

Čierna Madona bola schovaná vo vreci

Aj Bratislava má sochu Čiernej Madony

Bratislava 17. septembra (TASR) - Bratislava sa môže tiež pochváliť soškou Čiernej Madony ako slávne poľské pútnické miesto v Čenstochovej. Bratislavská Čierna Madona je v Loretánskej kaplnke františkánskeho kostola v historickom centre Bratislavy.

Soška Panny Márie Loretánskej má čierne vlasy, tvár i ruky, rovnako ako malý Ježiško v jej náručí. Je z polychrómovaného - farebne zdobeného - dreva. Kaplnka, kde sa soška nachádza, je prístupná verejnosti len počas prázdnin, povedal pre TASR páter Jeremiáš.

Túto pamiatku sakrálneho umenia na Slovensku z 18. storočia reštauroval akademický so-

chár Miroslav Černák od októbra 1996 do apríla 1997. Sošku Čiernej Madony našiel pod chórom vo vreci v roku 1993. Neskôr sa z nej stala dominanta Loretánskej kaplnky. „Soška má svoju charizmu a je vzácna, patrí medzi niekoľko Čiernych Madon na Slovensku,“ uviedol Černák.

Loretánsku kaplnku v staromestskom františkánskom kostole dal postaviť v roku 1708 Pavol Esterházy. Kostol sa môže popýšiť aj ďalším unikátmi - gotickou sochou Piety, gotickou kaplnkou sv. Jána Evanjelistu a relikviou - telom sv. Reparata, diakona a mučeníka zo 4. storočia.

vlk ed, SME, 17.9.2007

Loretánska kaplnka františkánskeho kostola má vzácny poklad. Je to soška Čiernej Madony s čiernymi vlasmi, tvárou a rukami. Taký je aj Ježiško v jej náručí. Sošku Čiernej Madony nemá len slávne pútnické miesto v Čenstochovej, ale aj Bratislava.

Sošku našiel akademický sochár Miroslav Černák vo vreci pod chórom v roku 1993. Reštauroval ju od októbra 1996 do apríla 1997. Stala sa z nej dominanta Loretánskej kaplnky. „Soška má svoju charizmu a je vzácna.“

Patrí medzi niekoľko čiernych Madon na Slovensku, „povedal Černák. Podľa odborníkov je na svete niekoľko stoviek čiernych Madon.“

Existuje viac vysvetlení takéhoto zobrazenia Panny Márie, okrem prirodzenej zmeny dreva sošky alebo použitej farby. (r, tasr), Nový čas, 19.9.2007

Internácia kňazov a reholí

Na násilnom zhromaždení kňazov do koncentračných táborov sa pisateľ listu zúčastnil ako samopalník

Akcia, akou bolo internovanie kňazov a predstaviteľov reholí na Slovensku nás intelektuálne uvrhlo do temného obdobia. Ako akcia prebiehala na Spiši je opísané v nasledujúcich riadkoch.

V rubrike Mozaika storočia som doteraz nenašiel ani jeden článok, ktorý by spomínal na internáciu duchovných osôb v roku 1950. Zda tento príspevok podnieti aj iných účastníkov tejto akcie na opísanie vlastných zážitkov. Nebude ich veľa, najmladší sú asi 76-roční.

Nastal intenzívny výcvik podomového boja

Po ukončení vysokej školy som si odbavoval v roku 1949 základnú vojenskú službu v Košiciach, v poddôstojníckej škole, ktorá stála na vtedajšej Leninovej ulici. Teraz je tam priemyslová škola.

Naposledy sa v kasárňach objavil major duchovnej služby pred veľkonočnými sviatkami. Vojaci mohli ísť alebo do kostola, prípadne na spoveď, alebo prenášať nábytok. Prevažná väčšina zvolila návštevu kostola.

Vtedy prechádzali cez územie Československa posledné zvyšky benderovcov. Nebolo teda prekvapením, že po Veľkej noci sme dostali zákaz vychádzok a dovolení. Tiež sme neboli prekvapení z intenzívneho výcviku boja v domoch.

Mysleli sme, že ideme na benderovcov

Niekedy v tom období, večer, presný dátum si, bohužiaľ, už nepamätám, nastúpila celá škola v plnej poľnej výzbroji do pripravených autobusov. Cieľ cesty sme nevedeli a tak sme sa domnievali, že nás povolali proti benderovcom. Náladu nám to nezvyšovalo. Cez Branisko sme sa dostali na Spiš. Vystúpili sme v Spišskom Podhradí a išli na žandársku stanicu. Tam už stáli zhromaždení policajti a milicionári.

Ako sa ukázalo, my štyridsiati samopalníci sme mali tvoriť iba potrebnú zálohu, ktorú by použili iba v prípade nepokojov. Ubytovali sme sa teda v chodbách a miestnostiach

stanice. Ja som spal pred dverami veľiteľa stanice.

Policajti a milicionári ozbrojení puškami, odišli ráno. Okolo štvrtej hodiny nás zobudili prichádzajúci milicionári. Všetci boli podnapití. V Spišskom Podhradí vraj stála rehoľná nemocnica, kde skladovali víno. Za strach sprevádzajúci akciu sa milicionári odškodnili uskladneným vínom. Domnievali sa, že mnisi skrývajú benderovcov. Takto o tom vtedy písali v novinách. Duchovných internovali v noci a my sme teda nikoho zaisteného nevideli.

Zdalo sa mi, že som v práve dobytom meste

Nasledujúce tri dni a tri noci sme v Podhradí hliadkovali v trojici: policajt, milicionár a vojak. Inštrukcie, čo

urobiť v prípade nepokoja, mal zrejme len policajt. My, vojaci sme boli ozbrojení samopalmi značky Bereta.

V štyridsaťranovom zásobní „ku sme mali 40 ostrých nábojov a ďalší plný zásobník sme nosili v plášti. Vláda si, zdá sa, nerobila ilúzie o zmýšľaní obyvateľstva. Ulice boh však prázdne a ľudia preveľmi zastrašení. Zdalo sa mi, že som v práve dobytom meste. Nebol to príjemný pocit.

Po návrate rozprávali kamaráti, že rovnaký priebeh akcie sa konal aj v ostatných mestách a obciach Spiša, azda až na Spišský Štvrtok.

Obyvatelia sa tu márne pokúšali prehradiť cestu kladami, aby tak ochránili pred internáciou miestneho farára.

Oldřich Vařeka, Košice
SME, 21.9.2007

Na Slovensku začína ramadám

Arcibiskup Ján Sokol, katolícky kňaz, zjedol včera večer arabský humus. No a ak vás táto informácia prekvapila, podobne ako mňa, tak vám musím vysvetliť, že takto si pripomenul začiatok najväčšieho moslimského sviatku ramadám. Za jedným stolom sa stretol aj s Arabmi, aj so Židmi.

Možno vám to pripadá divné, ale za účasti ministra zahraničných vecí a najvyšších cirkevných predstaviteľov, na Slovensku začína moslimský sviatok ramadám. Ide o najväčší moslimský sviatok a vyznávači islamu počas ramadánu celý deň nemôžu ani jesť, až po západe slnka.

Luftí Rauf, veľvyslanec Indonézie: „Samozrejme že sa postím. Celý deň som nič nejedol, nič nepil a snažím sa vyvarovať zlých skutkov.“

Podávali sa arabské jedlá. Minister zahraničných vecí mal s podobnými jedlami už skúsenosti a večera mu chutila.

Ján Kubiš, minister zahraničných vecí: „Bola veľmi chutná, musím povedať, že jedával som ju často. Možno že je to vidieť aj na mojom výzore.“

S dobrotami, ktoré podávajú moslimovia, sa prekvapivo v minulosti stretol aj arcibiskup Sokol.

Arcibiskup Ján Sokol: „V Pales-

tíne, teda v Svätej zemi, tak tam nás tým ponúkali.“

Všetky netradičné arabské jedlá a ich názvy nepoznal.

Viete ako sa to volá vlastne?

Arcibiskup Ján Sokol: „Neviem.“

Je to humus sa tomu hovorí a je to výborné. Je to robené z cíceru myslím že u nás.

Toto večerné hodovanie bolo ale unikátne tým, že ponúkalo netradičný obraz. Pri jednom stole sedel člen Židovskej náboženskej obce, minister zahraničných vecí, moslimovia a vysokí predstavitelia kresťanskej cirkvi.

Hasis Al Nimeri, palestínsky ambasádor: „Keď ľudia spoluedia, tak sa rozprávajú a vtedy medzi sebou nebojú.“

Hovorí sa, že láska ide cez žalúdok. Zdá sa, že to platí nielen medzi dvoma ľuďmi, ale aj medzi rozdielnymi krajinami a náboženstvami.

Nuž ale taký milý ako ste ho pred chvíľou videli, už arcibiskup Sokol nebol po stretnutí, keď sa ho chcel Laco Ďurkovič spýtať a veci, ku ktorým sa nerád vyjadruje. V Novinách Plus si môžete pozrieť celý jeho útek pred našim redaktorom.

Laco Ďurkovič
TV JOJ, 19:30, 20.9.2007